

ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİNİN HALKOYUNA

SUNULMASI HAKKINDA KANUN

Kanun No : 3376
R.G.Yayım Sayısı : 19473

Kabul Tarihi : 23.05.1987
R.G.Yayım Tarihi : 28.05.1987

Madde 1 – Anayasa gereğince yapılacak olan halk oylamalarında bu Kanun hükümleri uygulanır. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkında Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri tatbik edilir.

Madde 2 – Anayasa değişikliğinin halkoylaması, ilgili Anayasa değişikliği Kanununun Resmi Gazetede yayımını takip eden altmışıncı günden sonraki ilk pazar günü yapılır.⁽¹⁾

Madde 3 – Halkoyuna sunulma işlemleri, Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçim kurullarınca yürütülür.

Yüksek Seçim Kurulu, Anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulması için bütün tedbirleri alır ve hazırlıkları yapar. Kurul, halkoylamasının sağlıklı ve düzenli bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla gerekli ilke kararlarını almaya yetkilidir.

Madde 4 – (Değişik birinci fıkra: 7/8/1988-3468/1 md.) Halkoylamasında Beyaz renk üzerinde "Evet", Kahverengi üzerinde "Hayır" ibareleri bulunan iki ayrı renkten müteşekkil birleşik oy pusulası kullanılır.

Halkoylamasına katılanlar, üzerinde özel işaret bulunan mühürü birleşik oy pusulasında tercih ettiği kısmın üzerine basarak oyunu kullanır.

Madde 5 – Anayasa değişikliklerinin halka anlatılmasında;

a) 298 sayılı Kanunun propaganda serbestliğine ilişkin hükümleri, halkoylaması gününden önceki yedinci günden başlayarak uygulanır.

b) Anayasa değişikliklerinin açıklanması ve tanıtılması amacıyla; özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partiler ve Cumhurbaşkanı halkoylaması gününden önceki yedinci günden itibaren, halkoylamasından önceki gün saat 18.00'e kadar radyo ve televizyonla aşağıdaki esaslara göre propaganda yapabilirler:

1. Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan partilere 10'ar dakikalık ikişer konuşma,

2. İktidar partisine veya partilerine 10'ar dakikalık birer, iktidar ortağı partilerden büyük olanına ilaveten 10 dakikalık bir konuşma, (iktidar partisinin konuşması siyasi partilerin konuşmalarının tamamlanmasından sonra yapılır. İktidar ortağı partiler bulunuyor ise son konuşma en büyük iktidar ortağı partiye aittir.)

3. Cumhurbaşkanına, dilerse birisi en sonda olmak üzere 10'ar dakikalık iki konuşma, Hakkı verilir.

c) Anayasa değişikliğine dair Kanun Resmi Gazetede yayımlandıktan sonra TRT'de, (b) fıkrasında belirtilenler dışında bu konuya ilişkin başka yayın yapılamaz.

---

(1) 3/3/2010 tarihli ve 5955 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu maddede yer alan "yüzyirminci günden" ibaresi "altmışıncı günden" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Madde 6 – Oy verme kütüğünde ve sandık listesinde kayıtlı olan ve oy kullanma yeterliği bulunan her vatandaş halkoymasına katılır ve oyunu kullanır. 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun uyarınca yabancı ülkelerdeki vatandaşlar halkoymasından yirmi gün öncesinden başlayarak oylarını kullanabilirler.⁽¹⁾

Seçmen kütüğünde ve sandık listesinde kaydı ve oy kullanma yeterliği bulunduğu halde halkoymasına, hukuki veya fiili mazereti olmaksızın katılmayanlar, İlçe seçim kurulu başkanı tarafından onikibinbeşyüz lira para cezası ile cezalandırılırlar. Ancak, halkoyması gününden itibaren üç ay içinde hukuki veya fiili mazeretini bildiren ve mazereti İlçe seçim kurulu başkanınca geçerli görülenlerden bu para tahsil edilmez. İlçe seçim kurulu başkanınca verilen para cezası ile ilgili kararlar kesindir.

Madde 7 – Sandık, ilçe ve il seçim kurullarınca düzenlenecek tutanaklarda;

- a) Sandık listesinde kayıtlı olanların sayısı,
- b) Halkoymasına katılanların sayısı,
- c) Geçerli olan oyların sayısı,
- d) Geçerli olmayan oyların sayısı,
- e) Anayasa değişikliğine "Evet" oyu verenlerin sayısı,
- f) Anayasa değişikliğine "Hayır" oyu verenlerin sayısı,

Ayrı ayrı gösterilir.

Madde 8 – İl Seçim Kurulları, İlçe Seçim Kurullarından gelen tutanakları toplar. İl birleştirme tutanağında beliren sonuçları derhal en seri vasıta ile Yüksek Seçim Kuruluna bildirir ve tutanağın onaylı bir örneğini gönderir.

Yüksek Seçim Kurulu, İl Seçim Kurullarından gelen sonuçları birleştirerek ilan eder.

Geçerli oyların yarısından çoğu "Evet" ise, Anayasa değişikliği Türk Milleti tarafından kabul edilmiş olur.

Geçici Madde 1 – 17.5.1987 tarih ve 3361 sayılı Kanunla kabul edilen, Anayasanın geçici 4 üncü maddesi ile ilgili olarak yapılacak halkoymasında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilere ve Cumhurbaşkanına 10'ar dakikalık ikişer Radyo ve Televizyon konuşma hakkı verilir. Cumhurbaşkanı bu hakkını dilerse kullanır. Cumhurbaşkanınca bu hak kullanılırsa, konuşmalarından birisi en sonuncu konuşma olur.

Geçici Madde 2 – 17.5.1987 tarih ve 3361 sayılı Kanunla kabul edilen, Anayasanın geçici 4 üncü maddesi ile ilgili halkoyması 6.9.1987 Pazar günü bu Kanundaki esaslara göre yapılır.

---

(2) 3/3/2010 tarihli ve 5955 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca, yabancı ülkelerdeki vatandaşlar halkoymasından 40 gün" ibaresi "Kanun uyarınca yabancı ülkelerdeki vatandaşlar halkoymasından yirmi gün" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Geçici Madde 3 – 17.5.1987 tarih ve 3361 sayılı Kanunla kabul edilen, Anayasanın geçici 4 üncü maddesi ile ilgili olarak yapılacak halk oylamasında oy vereceklerin kütüklere yazılması ve sandık listelerinin düzenlenmesi amacıyla bütün Türkiye'de aynı zamanda 1987 yılının Temmuz ayının ikinci pazar günü, Yüksek Seçim Kurulunun gözetim ve denetiminde yazım yaptırılır.

Halkoymasında kullanılacak seçmen kütüklerinin yazımında 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile ilgili diğer kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 4 – Halkoylamasında kullanılacak seçmen kütüklerinin yazımı ve halkoylamasının yapılması için Adalet Bakanlığı bütçesinin ilgili bölümüne yeterli miktar ödenek, Maliye ve Gümrük Bakanlığının yedek ödenek tertibinden aktarılır.

Yüksek Seçim Kurulu, seçmen kütüklerinin süratle yazımının, daktilo edilmesinin ve kartların dağıtımının sağlanması için geçici ve yevmiyeli personel istihdam edebilir. Bu personele Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığınca ikibin ila onbin lira arasında takdir edilecek gündelik ödenir.

Geçici Madde 5 – (Ek: 7/8/1988-3468/2 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk Anayasa değişikliğinin halkoyuna sunulmasında;

a) Bu Kanunun ikinci maddesindeki 120 günlük süre 40 gün, altıncı maddesindeki 40 günlük süre 10 gün olarak uygulanır.

b) Halkoylamasıyla ilgili olarak kanunlarda yer alan diğer bütün süreleri, gerektiğinde kısaltarak tespit ve ilana Yüksek Seçim Kurulu yetkilidir.

c) Yüksek Seçim Kurulu, halkoylamasında kullanılacak birleşik oy pusulalarını gerektiğinde uygun göreceği il seçim kurulları vasıtasıyla bastırmaya ve sandık kurullarına gönderilecek oy pusulalarının ihtiyacı dikkate alarak uygun göreceği adetlerle paketlenmesine karar vermeye yetkilidir.

d) Gerekli ödenek ilgili kuruluş bütçelerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca aktarılır.

Madde 9 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 10 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

3376 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanun No.	3376 sayılı Kanunun değişen maddeleri	Yürürlüğe giriş tarihi
3468	–	13/8/1988
5955	2, 6	9/3/2010